

Virtuți ale muzicii camerale romantic

(Grigore Constantinescu – 17 iunie 2013)

În fiecare an, duoul cameral alcătuit din Rudolf Fatyol – vioară și Remus Manoleanu – pian susține un concert în sala Ateneului Român, la invitația Filarmonicii bucureștene. În mijlocul lunii iunie, cei doi muzicieni au optat acum pentru o muzică „aproape” estivală, cu ambient romantic evocator, liniștit, ca și cum ar fi un preludiu al vacanței ce se apropie. Desigur, este vorba despre ceea ce primim noi ca public, deoarece repertoriul ce poartă semnătura lui Antonin Dvorak nu este în egală măsură lesnicios de redat și în ce-i privește pe interpreți.

Muzică de cameră în marea sală de concerte a Ateneului, iată ceva deosebit de solicitant, căci acustica se cere special urmărită și echilibrată, în așa fel încât tălmăcirea partiturii să îmbine, prin armonizare specifică, maniera numită în vremuri trecute „Hauss-musik”. Dvorak, compozitorul romantic înclinat spre sonorități simfonice și vocal-simfonice, poate crea și partituri lirice, cuvântătoare în versuri melodice. Este cazul **Sonatinei pentru vioară și pian**, demnă de această titlatură miniaturală grație motivației discursului tainic, plin de aluzii poetice. Cei doi parteneri, amplasați pe podium ca o formație de duo ce ocolește grandilocvența concertantă, au capacitatea unei potriviri ce vine dintr-o îndelungată amiciție muzicală. De aici replici, răspunsuri, paralelisme sonore în care vioara și pianul se ascultă reciproc, cu discreție. La mijlocul programului, **Romanța** a dus în continuare această modalitate de exprimare, însă efluviile lirice păreau să descindă din lectura unei corespondențe romantice, unde fiecare frază permite respirații, oftaturi, lansări de exprimări intimiste conforme cu liniștea cititorilor de epistole de dragoste. Ca o concluzie, se pare venind de la vioara lui Rudolf Fatyol, sunetul final nu lasă nicio îndoială că lumina înserării va deveni lumină de lună. Mai amplă, construcția celor trei părți ale **Sonatei pentru vioară și pian** ar fi putut să se îndrepte spre modele camerale brahmsiene. Totuși, Dvorak amână astfel de întâlniri, vizibile în simfonii, continuând rostirile calde ale duoului cameral, a cărui ambianță o păărăsește doar pentru filalul voios al lucrării.

Mereu am simțit că alegerea repertoială a venit din dorința interpreților de a ne oferi un mesaj al păcii. Și în sunetul viorii, și în mobilitatea versificată divers a clapelor pianului, atât Rudolf Fatyol cât și Remus Manoleanu și-au definit măiestria cu o delicată înțelegere a darului oferit de muzică. Nu uităm, ascultându-i, câtă dreptate avea George Enescu mărturisind că „muzica are virtuți consolatoare”.